

nelles. Det eneste Punkt, jeg har Betænelighed ved, er Bestemmelsen i § 11. Her kan jeg være noget mere enig med det ærede Medlem, der sidst havde Ordet. Jeg tror, at man der vil paa lægge Mesteren en meget betydelig Byrde, og jeg skulde antage, at disse Bestemmelser let kunne medføre, at Mesteren bliver noget utilbøielig til, noget bange for at indlade sig paa Kontrakten. I Tilfald vil jeg kunne være enig med adskillige Haandværkerforeninger, som have udtalt, at det Tidrum, hvori Mesteren bør betale for Lærlingens Sygdom, ikke bør udstrækkes til 6 Maanedes, men at man maa kunne indskrænke sig til 3 Maanedes. Enkelte Ting, som det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Hvid) omtalte, skal jeg kortelig berøre. Jeg forstod ikke ret det ærede Medlem, naar han er misforstodt med § 10, hvor der staar, at Mesteren skal tilholde Lærlingen til i Læretiden at søge Undervisning i en af de paa Stedet værende tekniske eller Handelskoler og dertil forunde ham den fornødne Tid. Jeg kunde vel forstaa ham, forsaavidt han mente, at der kunde være Spørgsmaal om at rebigere Paragrafen paa en saadan Maade, at det ogsaa blev udtrykt, at den Undervisning, som Mesteren skulde tilholde den Vedkommende til, ikke blot er tekniske og Handelskoler; jeg kan godt forstaa, at man, navnlig med Forholdene paa Landet for Die, kunde ogsaa tænke paa Spændagskoler eller lignende Skoler. Derom kan man nok blive enig; men forsaavidt det ærede Medlem vil have „tilholde“ forandret til „tilskynde“, kan jeg, hvis jeg ikke har misforstaaet ham, ikke være enig med ham; thi „tilskynde“ er efter min Mening betydelig svagere end „tilholde“, og det er vel det ærede Medlems Tanke, at her skulde der lægges større Vægt paa Lærlingens Frihed. Det er ganske vist, at hvis Lærlingen selv vil søge Oplæring og Undervisning frivillig, er det det Bedste; men vil han ikke det, maa han tvinges dertil, og derfor mener jeg, at „tilholde“ er ret passende, idet det indeholder ikke alene et Paalæg til Mestrene om at tilskynde Lærlingen til eller tillade ham at søge Undervisning, men tillige en Forpligtelse for Mesteren til, hvis Lærlingen ikke søger den Undervisning, der anvises ham, at tvinge ham dertil. Derfor mener jeg, at dette Udtryk i og for sig paa dette Omraade er det mest heldige, man vil kunne finde. Der er blevet gjort Bemærkninger om § 8 af det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, navnlig angaaende Forholdet paa Landet med Hensyn til Spørgsmaalene om, hvorvidt Mesteren skal kunne bruge Lærlingen til andre Arbejder end dem, der direkte vedrøre hans Oplærelse. Det er ganske vist, at i smaa Forhold og hos smaa Mestre kan det ikke undgaa, at Lærlingen maa foretage et

og andet Arbejde, som ikke direkte vedkommer Haandværket. Jeg skulde mene, at, naar der ikke særlig sker Misbrug af hans Tid, kan der Intet være at indvende derimod, og i mange Tilfælde kan der endogsaa være noget forfriskende og oplivende for Lærlingen i at have nogen Afveksling i sit Arbejde. Jeg tror derfor, at, naar man vil give Lovens saaledes, at den indeholder Regler, der have fornøden Bidde til at kunne anvendes haabe i Kjøbtstederne og paa Landet, er Affattelsen i den Henseende ganske heldig, og at man ikke kan komme Sagen nærmere, thi ved at sætte, at Mesteren ordentligvis ikke maa anvende Lærlingen til andet Arbejde end det, der henhører til Faget, giver man Mesteren tilstrækkelig Advarsel, men indretter det dog paa den anden Side saaledes, at ikke enhver Lærling skal kunne negte at give Haandskræfning til Noget, der ikke staar i direkte Forbindelse med Haandværket. Jeg tror ikke, at man paa dette Punkt er istand til at komme Sagen nærmere, og jeg er derfor ogsaa uenig med den ærede sidste Lærling i de mange Anfør, han fremsatte i denne Henseende. Et andet Spørgsmaal, som det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds omtalte, er Reglen i § 17. Herom kan der selvfølgelig disputeres meget, men jeg synes dog, at det til Syvende og Sidst ved 3die Behandling i Lands-thinget er løst paa en nogenlunde tilfredsstillende Maade. Der kan ikke være Tvivl om, at den unge Person, hvis Livsforhold eller hvis Families Forhold fuldkommen ere forandrede enten derved, at han selv eller hans Familie er kommen i Besiddelse af en Formue, saa at han bliver istand til at gaa over i en ganske anden Stilling, som maatte bedre egner sig for hans Evner end den, han først har valgt, ogsaa bør have en Mulighed for, at Læreforholdet kan blive løst, og en saadan Mulighed er aabnet ved Lovforlaget Regler i § 17. Selvfølgelig bør Mesteren i dette Tilfælde have fuld Erstatning, hvad Bestemmelsen ogsaa aabner ham Adgang til. Men naar det ærede Medlem talte om, at Forholdet burde kunne løses lettere og i andre Tilfælde, navnlig naar Lærlingen vil gaa over i en anden Stilling, saa frygter jeg meget for, at dette Sidste vilde blive en overmaade hyppig Undskyldningsgrund for at komme ud af Forholdet. Det er nemlig bekjendt, at det er overmaade sjældent, at den unge har en aldeles udpræget bestemt Lyst til et eller andet Fag, og har han det ved Konfirmationsalderen, saa viser det sig ofte, at, naar han kommer under den regelmæssige Uvng, som Læretiden afføder, forduster denne specielle Lyst ganske. Er der nu aabnet en vid Mulighed til at gaa over i andre Stillinger, vil han ofte blive mere tilbøielig dertil. Jeg mener altsaa, at man i Be-